

Εισαγωγικό Σημείωμα

Την “πολιτική” εφεύραν αυτοί, οι Έλληνες, και την εφεύραν σε τρόπους και μορφές που ακόμη ως σήμερα χαρακτηρίζουν τη ζωή στον πλανήτη. Για να πούμε όλη την αλήθεια, αν σήμερα ο Μπους εισβάλλει, κατακτά και στέλνει στρατεύματα σε χώρες όπως το Ιράκ για να “εξάγει” τη δημοκρατία, ευθύνεται κατά κάποιον τρόπο και ο Περικλής.

Το Ιράκ στα μάτια των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης του δυτικού κόσμου;

Βασανιστήρια, τυραννία, αλλά κυρίως διαχείριση της εξουσίας μέσω της κοινωνικής διαίρεσης. Εκείνη η διαχείριση που, πριν περισσότερο από δυο χιλιετίες, ο Κλεισθένης από το γένος των Αλκμεωνίδων εξοστράκισε από την Αθήνα και από τη Δύση με μια επαναστατική και τολμηρή μεταρρύθμιση θέτοντας τα θεμέλια της δημοκρατίας, καθιερώνοντας την *ισηγορία* και την *ισονομία*, παραδίδοντας όλη την εξουσία στην εκκλησία του δήμου.

Συνεπώς, δεν εκπλήσσει που ο κάθε “καθωσπρέπει” Έλληνας αισθάνεται περισσότερο ή λιγότερο το καθήκον να συζητά για πολιτική, εθνική και διεθνή ή διαπλανητική, αν αληθεύει, για παράδειγμα, ότι για πολλά χρόνια οι νεολαίοι συνωστίζονταν τα μεσάνυχτα, λες και έδιναν ραντεβού, μεταξύ Ομόνοιας και Συντάγματος, για να αγοράσουν τις εφημερίδες της επόμενης ημέρας και να αρχίσουν τη συζήτηση σχολιάζοντας και αναλύοντας την παγκόσμια επικαιρότητα.

Η πολιτική είναι στο αίμα των Ελλήνων. Οι Έλληνες κάνουν πάντα, οπωσδήποτε και αδιάκοπα πολιτική, τουλάχιστον στα λόγια, και με τις πιο απροσδόκητες μορφές.

Ένας αγαπημένος φίλος, σημαντικός Έλληνας διπλωμάτης, πριν μερικά χρόνια με πληροφόρησε ότι τοποθετήθηκε πρόεδρος στην “Κωνσταντινούπολη”...

Βυζάντιο; Ισταμπούλ; Λάθη ονομαστικών δεδομένων.

Άλλωστε, στην Αθήνα υπάρχει μια Νέα Σμύρνη και το όνομα Ιζμίρ, η στυφή τουρκική ονομασία της ίδιας πόλης, συνεχίζει να είναι μια βλαστήμια.

Είμαι πεισμένη ότι δεν είναι λίγοι αυτοί που μεταξύ Θεσσαλονίκης και Πάτρας αναμένουν ακόμα την επανίδρυση της Ελληνικής Ομοσπονδίας του Αιγαίου ώστε να καταθέσουν το θησαυρό στη Δήλο και να ξανανοϊξουν τη Σχολή της Μιλήτου μετά από χρησμό του Μαντείου των Δελφών, του γνωστού Ομφαλού του κόσμου.

Δεν αποτελεί έκπληξη, συνεπώς, ότι ο Νίκος Κλειτοίτσας ένας εκπρόσωπος της γενιάς που για χρόνια πάλεψε για τη δημοκρατία θεωρεί την “πολιτική” ως μία φυσιολογική έκφρασή του.

Γνωρίζω, τριάντα χρόνια πλέον, τον Νίκο, όταν νεαρός, στέλεχος του ΠΑΣΟΚ, ήταν στ’ αλήθεια επικίνδυνος: δεν τον είδα ποτέ να παραδίνεται, ν’ αποκλίνει, να συμβιβάζεται, ποτέ.

Μαζί θεμελιώσαμε το Σύνδεσμο για τα Δικαιώματα και την Απελευθέρωση των Λαών (Δικαστήριο Μπέρτραντ Ράσελ) στην Καμπανία, τη δεκαετία του ’70 οργανώσαμε και ενσωματώσαμε τους ξένους φοιτητές και εργαζόμενους στα ιταλικά συνδικάτα, ιδρύσαμε το Σύλλογο Ελλήνων Εργαζομένων, το Σύλλογο Κυπρίων, το Κέντρο Ελληνο-Ιταλικών Μελετών. Πάντα στην πρώτη γραμμή εργαζόταν με εξαιρετική σοβαρότητα, ακρίβεια και υπευθυνότητα.

Είχαμε και έχουμε ορισμένες διαφορές: εγώ νομίζω ότι η Κύπρος είναι “κυπριακή”, αυτός ότι εντάσσεται στον “ελληνισμό”. Διαφωνίες εντοπίζονται και στις απόψεις μας για τα ιταλικά πολιτικά κόμματα: γι’ αυτόν η “αριστερά” είναι συνώνυμο του “καλού”, για εμένα “αριστερά” είναι όλο και πιο συχνά ο πληθυντικός ουδετέρου της λέξης “αριστερό”.*

Παρόλα αυτά, δεν μπορώ να μην θαυμάσω τη διανοητική γενναιοψυχία που τον χαρακτηρίζει. Είναι ο ζήλος που τον οδηγεί να μελετάει και να γράφει, με Αριστοτελική λογική και σκέψη σε μια προσπάθεια να κατανοήσει, εξιχνιάσει, δια φωτίσει αυτό ή εκείνο το κομμάτι της ιστορίας, με τη συνείδηση πως αυτή είναι μία άσκησης χωρίς ένα τέλος.

Καλοτάξιδο, λοιπόν, αυτό το νέο βιβλίο του, που γεννήθηκε στην Ιταλία, αλλά η σύλληψη έγινε, είμαι σίγουρη, μεταξύ Ομόνοιας, Συντάγματος και Εξαρχείων...

Ιταλία, Νοέμβρης 2006

Jolanda Caprigione
Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Νάπολης

* *sinistro* = αριστερό, στην ιταλική η λέξη σημαίνει επίσης δυσοίωνος, απειλητικός, μοχθηρός.